

Sygn. akt III AUa 585/19

III AUz 143/19

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek Zamiejskowy w Rybniku wyrokiem z dnia 22 stycznia 2019r. rozstrzygnął sprawę z odwołań ubezpieczonych: W. M., M. M., L. O. i płatnika składek – Wojewódzkiego Szpitala (...) w J. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 27 listopada 2017r. określających dla ubezpieczonych podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu wykonywania pracy na rzecz skarżącego płatnika składek jako pracodawcy ubezpieczonych w ramach umów o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne w okresach objętych decyzjami.

Sąd zmienił zaskarżone decyzje stwierdzając brak podstaw dla przyjęcia w odniesieniu do ubezpieczonych jako podstawy wymiaru składek kwot określonych w decyzjach obciążających płatnika składek (punkty 1, 2, 3 wyroku). Sąd zasądził od organu rentowego na rzecz płatnika składek kwotę 540 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt 4 wyroku) oraz na rzecz ubezpieczonych kwoty po 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt 5 wyroku).

Wyrok zaskarżył apelacją organ rentowy, a zażalenia na postanowienia o kosztach zawarte w punkcie 4 i 5 wyroku wnieśli: płatnik i ubezpieczeni.

Organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i odrzucenie odwołań.

Uzasadniając wniosek apelacji organ rentowy wskazał, że decyzje z dnia 27 listopada 2017r. zostały doręczone płatnikowi składek w dniu 6 grudnia 2017r. zaś ubezpieczonym odpowiednio: w dniu 7 grudnia 2017r. – L. O. i W. M. i w dniu 11 grudnia 2017r. – M. M..

Odwołania od decyzji zostały natomiast wniesione po upływie miesięcznego terminu tj. odpowiednio: przez płatnika składek – w dniu 12 stycznia 2018r., M. M. – 18 stycznia 2018r., L. O. – 17 stycznia 2018r. (data wysyłki), W. M. – 11 stycznia 2018r.

Apelujący podniósł, że wprawdzie przekroczenie terminu nie było nadmierne jednak w okolicznościach sprawy nie można przyjąć, że jego przekroczenie nie nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołujących się. W związku z tym odwołania powinny zostać odrzucone zgodnie z art. 477⁹ § 3 k.p.c.

Odwołujący reprezentowani przez tego samego pełnomocnika (radcę prawnego) składając zażalenia na rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa procesowego wnosili o ich zmianę poprzez zasądzenie na rzecz skarżących kosztów zastępstwa procesowego w wysokości odpowiadającej wartości przedmiotu każdej z połączonych do wspólnego rozpoznania spraw, która to wartość w odniesieniu do M. M. wynosi 54.885 zł, L. O. – 142.764 zł, W. M. – 148.067 zł.

Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok i odrzucił odwołania. Orzekając zgodnie z art. 386 § 3 k.p.c. w zw. z art. 477⁹ § 3 k.p.c. Sąd uznał zasadność wniosku apelującego organu rentowego albowiem sąd pierwszej instancji nie odniósł się do kwestii zachowania terminu odwoławczego do czego był zobowiązany.

Zgodnie z treścią art. 477⁹ § 3 k.p.c. odwołania od decyzji organów rentowych wnosi się na piśmie do organu, który wydał decyzję, lub do protokołu sporządzonego przez organ, w terminie miesiąca od doręczenia odpisu decyzji. W myśl art. 477⁹

§ 3 k.p.c., sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się.

W postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych postępowanie o przywrócenie terminu w odniesieniu do odwołania, czyli pisma wszczynającego postępowanie, nie jest stosowane. Dla stwierdzenia, czy termin został zachowany podstawowe znaczenie ma ustalenie daty doręczenia decyzji odwołującemu się.

W takiej sytuacji za datę doręczenia uznać należy dzień, w którym adresat faktycznie otrzymał decyzję lub się z nią zapoznał (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2015r., I UK 271/14, LEX nr 1682200 czy postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2009r., II UK 81/09, OSNP 2011 nr 11-12, poz. 166).

W odniesieniu do okoliczności rozpoznanej sprawy bezsporne jest, że skuteczne doręczenie zaskarżonych decyzji nastąpiło w datach podanych przez apelującego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, odwołujący nie zdołali wykazać, że przekroczenie terminu nie było przez nich niezawinione.

Treść decyzji z dnia 27 listopada 2017r. potwierdza, że były one skierowane odrębnie do płatnika składek i ubezpieczonych lekarzy – pracowników szpitala. Decyzje zawierały stosowne pouczenie o trybie i terminie odwołania stąd nie można przyjąć by decyzje te zostały skierowane właśnie do ubezpieczonych.

Należy zauważyć, że płatnik składek jest profesjonalnym podmiotem, dysponującym wyspecjalizowanymi komórkami organizacyjnymi, kadrowymi i księgowymi oraz obsługą prawną (pełnomocnictwo udzielone radcy prawnemu reprezentującemu Szpital 9 października 2012r.), trudno zatem uznać, że uchybienie przez niego terminowi do złożenia odwołań spowodowane było wprowadzeniem w błąd przez organ rentowy, polegający na tym, że zaskarżone decyzje adresowane były również do poszczególnych lekarzy.

Niewątpliwie odwołujący wiedział, że przed organem rentowym toczy się w odniesieniu do niego jako płatnika składek postępowanie administracyjne.

Organ rentowy w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania pouczył strony, a więc płatnika i każdego z ubezpieczonych o prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, przeglądania akt sprawy oraz przedłożenia nowych dokumentów, wskazując również dane personalne i numer telefonu pracownika ZUS prowadzącego sprawę. Odwołujący powinien więc spodziewać się wydania decyzji, przy czym również decyzji, która nie musiała być dla niego korzystna.

Wniosek taki Sąd Apelacyjny wysnuł z okoliczności sprawy, albowiem zaskarżone decyzje zostały wydane po przeprowadzeniu kontroli u odwołującego.

Mimo zatem, iż przekroczenie terminu do wniesienia odwołań od decyzji z dnia 27 listopada 2017r. istotnie nie było nadmierne, niewykazanie przez odwołującego, że nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych, z mocy cytowanych na wstępie przepisów w pełni uzasadniało odrzucenie odwołań, o czym mając na uwadze treść art. 386 §3 k.p.c. w związku z art. 477⁹ §3 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł w punkcie 1 wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym należnych organowi rentowemu od odwołującego Szpitala, Sąd II instancji rozstrzygnął w punkcie 2 wyroku po myśli art. 102 k.p.c., przy zastosowaniu § 2 pkt 6 w związku z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2018r., poz. 265) i uznał za zasadne obciążenie płatnika omawianymi kosztami jedynie w części tj. w kwocie 5.400 zł. W sytuacji bowiem zasądzenia od niego kosztów zastępstwa procesowego

w całości, które mając na uwadze wartość przedmiotu zaskarżenia odnośnie poszczególnych zainteresowanych wynosiłyby 14.400 zł zważywszy, że w I instancji sprawy nie prowadził ten sam radca prawny organu rentowego, w ocenie Sądu odwoławczego, doszłoby do niewspółmierności wysokości kosztów pomocy prawnej poniesionych przez stronę wygrywającą proces do stopnia zawiłości sprawy i nakładu pracy pełnomocnika organu rentowego w sprawach połączonych do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Kontrolowana sprawa jest jedną z wielu spraw z odwołania Szpitala, a sprawy te są identyczne pod względem okoliczności faktycznych i prawnych. Ponadto Sąd Apelacyjny miał na uwadze powszechnie znaną trudną sytuację publiczną służby zdrowia oraz rodzaj świadczonych przez płatnika usług.

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym należnych organowi rentowemu należnych od ubezpieczonych Sąd drugiej instancji rozstrzygnął w punkcie 3 wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 i 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r., poz. 265).

W punkcie 4 wyroku na podstawie art. 355 k.p.c. w zw. z art. 397 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd umorzył postępowanie zażaleniowe.

/-/SSA B.Torbus /-/SSA M.Żurecki /-/SSA M.Procek

Sędzia Przewodniczący Sędzia